

ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ จังหวัดพะเยา

Students' Satisfaction toward a Sufficiency Economy-Based Learning Center:
A Case Study of Rajaprajanugroh 24 School, Phayao

ดาราวรรณ ชันชะรัก¹

อินทิรา มุงเมือง²

ภานุมาศ หมอสินธุ์³

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ จังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ฯ และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ฯ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ จังหวัดพะเยา จำนวน 274 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อ ด้านการบริการ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและความทันสมัย ตามลำดับ แนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ฯ ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและความทันสมัย ควรเร่งปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน (IT Infrastructure) และจัดหาอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้เพียงพอ ด้านการบริการและระบบการจัดการ เน้นลดขั้นตอนที่ซับซ้อน (Lean Process) และนำเทคโนโลยีมาช่วยจัดการระบบยืม-คืนสื่อ ด้านทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อ ควรสำรวจความต้องการเพื่อจัดหาสื่อการเรียนรู้ให้หลากหลายและเพียงพอ ส่วนด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ควรส่งเสริมให้ครูปรับรูปแบบการสอนเป็นเชิงรุก (Active Learning) ร่วมกับการบูรณาการเทคโนโลยี

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

² อาจารย์ที่ปรึกษา, รองอธิการบดี สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, อาจารย์พิเศษ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) investigate students' satisfaction toward the services of the Sufficiency Economy-Based Learning Center, and 2) explore guidelines for developing the Sufficiency Economy- Based Learning Center at Rajaprajanugroh 24 School, Phayao. This study employed a survey research design. The sample group consisted of 274 students from Rajaprajanugroh 24 School, Phayao, selected via simple random sampling. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan table. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire. Data were analyzed using mean ($\bar{X}$) and standard deviation (S.D.).

The research findings revealed that the overall students' satisfaction toward the Sufficiency Economy-Based Learning Center was at a moderate level. When considering each aspect, ranked from highest to lowest, the results were: learning promotion, curriculum, and instructional management; place and environment; resources, materials, equipment, and media; services; and information technology and modernity, respectively. Regarding guidelines for development, in terms of information technology and modernity, it is recommended to urgently improve the IT infrastructure and provide sufficient modern equipment. For services and management systems, the focus should be on reducing complex procedures (Lean Process) and utilizing technology to facilitate the media circulation system. Regarding resources, materials, equipment, and media, a needs assessment should be conducted to procure diverse and adequate learning media. Finally, concerning learning promotion, curriculum, and instructional management, teachers should be encouraged to adopt active learning approaches integrated with technology.

Keywords: Satisfaction, Sufficiency Economy-Based Learning Center

บทนำ

ในกระแสธารแห่งการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 การศึกษาถือเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและพร้อมรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญนี้จึงได้น้อมนำ "หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" มาเป็นแนวทางหลักในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและส่งเสริมให้เยาวชนไทยเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่มุ่งเน้นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

กระทรวงศึกษาธิการได้ขานรับนโยบายดังกล่าวโดยการขับเคลื่อนโครงการ "สถานศึกษาพอเพียง" เพื่อยกระดับสู่การเป็น "ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา" ซึ่งเปรียบเสมือนแหล่งเรียนรู้ต้นแบบที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดองค์ความรู้และปลูกฝังวิถีแห่งความพอเพียงให้แก่ผู้เรียน บุคลากร และชุมชน การดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ฯ มิใช่เพียงการจัดกิจกรรมตามนโยบายเท่านั้น แต่ยังเป็นกลไกสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรและวิถีชีวิตที่ยั่งยืนให้เกิดขึ้นจริงในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562; กระทรวงศึกษาธิการ, 2565)

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ จังหวัดพะเยา เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนด้อยโอกาส โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะอาชีพควบคู่ไปกับความรู้ทางวิชาการ โรงเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต จึงได้เข้าร่วมโครงการและได้รับการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 และพัฒนาต่อเนื่องจนได้รับการรับรองเป็น ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในปีการศึกษา 2567 ปัจจุบันศูนย์การเรียนรู้ฯ ของโรงเรียนมีฐานการเรียนรู้ที่หลากหลายครอบคลุมทั้งด้านการเกษตร ด้านอาชีพ และด้านวิชาการ ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญที่นักเรียนใช้บริการเพื่อศึกษาค้นคว้าและฝึกปฏิบัติจริง (โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ จังหวัดพะเยา, 2568)

อย่างไรก็ตาม จากการสังเกตและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา แม้ว่าโรงเรียนจะประสบความสำเร็จในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ฯ แต่การบริหารจัดการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนยังคงเผชิญกับความท้าทายหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ ความคาดหวังของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพการให้บริการ ความทันสมัยของสื่อและแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนความพร้อมของอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของสังคม หากศูนย์การเรียนรู้ฯ ไม่สามารถปรับตัวหรือตอบสนองต่อความต้องการเหล่านี้ได้ อาจส่งผลให้การใช้บริการลดลงและไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ (โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ จังหวัดพะเยา, 2568)

ประเด็นปัญหาที่สำคัญคือ ยังขาดการศึกษาและประเมินผลอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับ "ความพึงพอใจ" ของผู้ให้บริการหลักคือนักเรียน การรับรู้และมุมมองของนักเรียนต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ฯ ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านอาคารสถานที่ ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านการบริการ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สำคัญยิ่งที่จะสะท้อนให้เห็นถึงจุดแข็งที่ควรส่งเสริมและจุดอ่อนที่ต้องเร่งปรับปรุง หากไม่มีการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ฯ อาจเป็นไป

ในทิศทางที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ส่งผลให้การใช้งบประมาณและทรัพยากรไม่เกิดความคุ้มค่า

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจอย่างยิ่งที่จะศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ จังหวัดพะเยา เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาสังเคราะห์เป็นแนวทางในการบริหารจัดการและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ฯ ให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง อันจะนำไปสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบที่ยั่งยืน และช่วยบ่มเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งความพอเพียงให้เติบโตในหัวใจของเยาวชนสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ จังหวัดพะเยา ปีการศึกษา 2568 จำนวน 950 คน เมื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ระดับความคลาดเคลื่อน 5% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 274 คน แล้วใช้การสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) ตามแนวทางของอาร์เธอร์ โลออน โบว์ลีย์ และจอร์จ แกลล์ป (Arthur Lyon Bowley and George Gallup) เพื่อจัดสรรจำนวนตัวอย่างตามช่วงชั้นที่ 1-4 และทำการเลือกตัวอย่างในแต่ละช่วงชั้นด้วย วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมนักเรียนทุกระดับชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 4 ฉบับ ซึ่งมีความแตกต่างกัน ตามระดับช่วงชั้นการศึกษาของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1-4 โดยมีข้อมูล 3 ตอน ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล ผู้วิจัยนำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้วิธีทางสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตาราง และวิเคราะห์พึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์ตามระดับมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และวิเคราะห์ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยจัดกลุ่มข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาออกเป็นหมวดหมู่ตามประเด็นหลัก มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) โดยการใช้วิธีแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ของนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ จังหวัดพะเยา สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจต่อการใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ จังหวัดพะเยา โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุดตามลำดับ ดังนี้ ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.52) ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.52) ด้านทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อ ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.53) ด้านการบริการ ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.49) และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและความทันสมัย ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 0.56) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน สามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความพึงพอใจในกิจกรรมเสริมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (เช่น กิจกรรมฐานการเรียนรู้ การนำเสนอ) ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.77) ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ความเข้าใจและการสื่อสารในหลักสูตรที่จัดให้ ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.74) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิธีการและรูปแบบการสอนที่ใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.79)

1.2 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.52) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสะอาดและความเป็นระเบียบของสถานที่ ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.75) ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ความเพียงพอของพื้นที่สำหรับการเรียนรู้และกิจกรรม ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.78) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความสะดวกในการเดินทางไปยังศูนย์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.81)

1.3 ด้านทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อ ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.53) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความครบถ้วนและคุณภาพของวัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.79) ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ความทันสมัยและการปรับปรุงวัสดุอุปกรณ์เพื่อรองรับการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.77) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความเพียงพอของสื่อการเรียนรู้ (หนังสือ, สื่อดิจิทัล, วิดีโอ, ฯลฯ) ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.74)

1.4 ด้านการบริการ ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.49) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเอาใจใส่ในการดูแลนักเรียนขณะใช้ศูนย์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.74) ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ความรวดเร็วในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.80) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความพึงพอใจในระบบ การจัดการคิวและการให้บริการ ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.76)

1.5 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและความทันสมัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสะดวกในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือเทคโนโลยีต่าง ๆ ในการเรียน ($\bar{X} = 3.4$, S.D. = 0.80) ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ

การให้บริการเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.79) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความเสถียรของการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.90)

2. แนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ จังหวัดพะเยา ได้ผลการวิจัยดังนี้

2.1 แนวทางการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและความทันสมัย เนื่องจากเป็นด้านที่มีข้อเสนอแนะมากที่สุด โดยเฉพาะเรื่องความเสถียรของระบบเครือข่ายและความทันสมัยของอุปกรณ์ แนวทางการพัฒนาที่เร่งด่วนคือ สถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี (IT Infrastructure) ให้มีความเสถียร รวมถึงการจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และสื่อดิจิทัลที่ทันสมัย ให้เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลได้อย่างไร้ขีดจำกัด

2.2 แนวทางการพัฒนาด้านการบริการและระบบการจัดการ แม้ภาพรวมจะอยู่ในระดับดี แต่พบว่า ระบบการจัดการคิวและการให้บริการ มีข้อเสนอแนะรองลงมาสะท้อนถึงความล่าช้าในบางขั้นตอน แนวทางการพัฒนาจึงควรมุ่งเน้น การลดขั้นตอนที่ซับซ้อน (Lean Process) และนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจองคิวหรือการยืม-คืนสื่อ เพื่อเพิ่มความรวดเร็วและความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ

2.3 แนวทางการพัฒนาด้านทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อ ผลการศึกษา พบว่า หัวข้อความเพียงพอของสื่อการเรียนรู้ ควรเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนา คือ ควรมีการสำรวจความต้องการสื่อของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และจัดหาทรัพยากรสื่อที่หลากหลาย ทั้งหนังสือและสื่อดิจิทัล ให้มีจำนวนสอดคล้องกับจำนวนผู้เรียน เพื่อลดข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งความรู้

2.4 แนวทางการพัฒนาด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม เป็นด้านที่นักเรียนเสนอแนะเรื่องความสะอาด ความสะดวกในการเดินทาง แนวทางการพัฒนาจึงควรเน้นการธำรงรักษา มาตรฐานความสะอาดและความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งปรับปรุงป้ายบอกทางหรือเส้นทางเข้าถึงศูนย์การเรียนรู้ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

2.5 แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน มีจุดเด่นคือความพึงพอใจในกิจกรรมเสริมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (เช่น กิจกรรมฐานการเรียนรู้ การนำเสนอ) แต่ประเด็นที่ควรพัฒนา คือ วิธีการและรูปแบบการสอนที่ใช้ในการเรียน การสอน ดังนั้น แนวทางการพัฒนาควรเน้นการส่งเสริมให้ครูผู้สอนปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนให้มีความหลากหลาย เน้นการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการสอน เพื่อให้การเรียนรู้สนุกสนานและไม่น่าเบื่อ สอดคล้องกับกิจกรรมเสริมที่นักเรียนชื่นชอบอยู่แล้ว

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ จังหวัดพะเยาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์และอภิปรายผลโดยเชื่อมโยงกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จากการศึกษา พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ จังหวัดพะเยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.53) ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้ได้มีการดำเนินงานที่ตอบสนองต่อความต้องการขั้นพื้นฐาน และความคาดหวังของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของ Maslow (1943) ที่อธิบายว่า เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองความต้องการทางกายภาพและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม จะนำไปสู่

ความพึงพอใจและแรงขับเคลื่อนในการเรียนรู้พัฒนาตนเอง นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมล รอดคล้าย (2565) ที่พบว่า การจัดการศูนย์การเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้นักเรียนเกิด ความตระหนักรู้และมีความพึงพอใจในการใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน ผู้วิจัยขออภิปรายรายละเอียดเชิงลึก ดังนี้

- 1) ด้านทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจด้านนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ผลการศึกษานี้สะท้อนถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนที่ให้ความสำคัญกับการจัดหาและบำรุงรักษาสื่อการเรียนรู้ให้พร้อมใช้งาน สอดคล้องกับแนวคิดการบริหารสถานศึกษาของ Heizer & Render (2004) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารจัดการทรัพยากร (Resource Management) ว่าเป็นปัจจัยนำเข้าสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพ การบริการ หากองค์กรมีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์จะช่วยลดอุปสรรคในการปฏิบัติงานและสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ใช้บริการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคู่มือการประเมินศูนย์การเรียนรู้ของ กระทรวงศึกษาธิการ (2565) ที่ระบุว่า ความพร้อมของสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับ บริบทท้องถิ่น เป็นตัวชี้วัดสำคัญของความสำเร็จในการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
- 2) ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในประเด็นความพึงพอใจในกิจกรรมเสริมที่ส่งเสริมการ เรียนรู้ ข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่โรงเรียนนำมาใช้ ซึ่งเน้นการลงมือปฏิบัติ (Active Learning) และกิจกรรมฐานการเรียนรู้ สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของนักเรียน ผลการวิจัยนี้สนับสนุนแนวคิดของ Dewey (1938) เรื่อง Learning by Doing ที่เชื่อว่าการเรียนรู้ที่ดี ที่สุดเกิดจากประสบการณ์ตรงและการปฏิบัติจริง เมื่อนักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมฐานการเรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง จึงเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและมีความสุขในการเรียนรู้นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ จักรพรพท์ วิชาอัครวิทย์ (2565) ที่ศึกษาการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และพบว่า การบูรณาการหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตจริง ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และเกิดทัศนคติที่ดีต่อสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม ในประเด็น วิธีการและรูปแบบการสอน ที่มีคะแนน ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับข้ออื่น อาจสะท้อนถึงความต้องการความหลากหลายของเทคนิคการสอน ที่มากขึ้น ซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยจะนำไปเสนอแนะในหัวข้อต่อไป
- 3) ด้านอาคารสถานที่และ สภาพแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่อง ความสะอาด และความเป็นระเบียบ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับทฤษฎีสองปัจจัยของ Herzberg, Mausner, & Snyderman (1959) ในส่วนของปัจจัยจำจวน (Hygiene Factors) ที่ระบุว่า สภาพแวดล้อม ทางกายภาพที่ดี เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ช่วยขจัดความไม่พึงพอใจ (Dissatisfaction) ของครูและบุคลากรที่ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ คูแลร์กษาสถานที่ให้สะอาด ร่มรื่น และเอื้อต่อการเรียนรู้ จึงเป็นเกราะป้องกันไม่ให้นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายหรือลำบากในการเข้าใช้บริการสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณพงศ์ สุขสมบุรณ์ และเจนภพ ชาวนาวิก (2559) ที่พบว่า ปัจจัยด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมมี อิทธิพลทางบวกต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ โดยผู้ให้บริการจะให้ความสำคัญกับบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้และความสะดวกสบายในการเข้าถึงพื้นที่
- 4) ด้านการ บริการผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยจุดเด่นคือ ความเอาใจใส่ในการดูแลนักเรียน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดคุณภาพการบริการ (SERVQUAL) ของ Parasuraman, Zeithaml, & Berry (1988) ในมิติด้านการเอาใจใส่ (Empathy) และ การให้ความมั่นใจ (Assurance) ซึ่งอธิบายว่า การที่บุคลากรมีความเต็มใจช่วยเหลือและให้บริการด้วยความสุภาพ เป็นหัวใจสำคัญที่สร้าง

ความประทับใจแก่ผู้รับบริการ นอกจากนี้ Kotler & Fox (1995) ยังได้กล่าวสนับสนุนว่าในสถาบันการศึกษา การปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและนักเรียน (Interaction) เป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดระดับความพึงพอใจและความผูกพันของนักเรียนที่มีต่อสถาบัน และ 5X ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและความทันสมัยประเด็นที่น่าสนใจและต้องอภิปรายเป็นพิเศษคือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ซึ่งเป็นด้านเดียวที่มีผลประเมินอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผลการวิจัยนี้ขัดแย้งบางส่วนกับสมมติฐาน ที่คาดว่าความพึงพอใจจะอยู่ในระดับมากทุกด้าน ข้อค้นพบนี้สะท้อนให้เห็นถึง "ช่องว่างทางเทคโนโลยี" (Technology Gap) ระหว่างความคาดหวังของผู้เรียนในยุคดิจิทัล (Digital Natives) กับทรัพยากรที่มีอยู่จริงผลการศึกษาที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรภพ พงษ์สิทธิศักดิ์ (2565) ที่ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานศูนย์ การเรียนรู้ฯ พบว่า ความไม่พร้อมของอุปกรณ์เทคโนโลยีและสัญญาณอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ห่างไกล เป็นอุปสรรคสำคัญที่ลดทอนประสิทธิภาพการเรียนรู้และความพึงพอใจของผู้เรียน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2561-2580 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ที่ชี้ให้เห็นว่า แม้รัฐจะมีนโยบายส่งเสริม ICT แต่ในทางปฏิบัติ สถานศึกษาหลายแห่งยังขาดแคลนงบประมาณในการบำรุงรักษาและอัปเดตอุปกรณ์ให้ทันสมัย ซึ่งเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ระดับความพึงพอใจในด้านนี้ต่ำกว่าด้านอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา จากการสังเคราะห์ผลการวิจัยในขั้นตอนที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้นำข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนมาวิเคราะห์ร่วมกับแนวคิดทฤษฎี เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ฯ ให้มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 โดยจำแนกแนวทางการพัฒนาออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ 1) แนวทางการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและความทันสมัยเนื่องจากเป็นด้านที่มีข้อเสนอแนะมากที่สุด สะท้อนถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนา แนวทางสำคัญคือการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี (IT Infrastructure) โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีความเสถียรและครอบคลุมพื้นที่การเรียนรู้ รวมถึงการจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และสื่อดิจิทัลที่ทันสมัยให้เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน เพื่อลดช่องว่างทางเทคโนโลยีและส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งความรู้ทั่วโลกแนวทางนี้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2561-2580 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องเร่งพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (ICT for Education) เพื่อเปลี่ยนผ่านสู่ระบบการศึกษาดิจิทัล และสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารจัดการของ Heizer & Render (2004) ที่ระบุว่า การลงทุนในเทคโนโลยีที่ทันสมัยจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการและสร้างความพึงพอใจสูงสุดแก่ผู้ใช้บริการ 2) แนวทางการพัฒนาด้านการบริการและระบบการจัดการแม้ภาพรวมความพึงพอใจจะอยู่ในระดับมาก แต่พบปัญหาเรื่อง ระบบการจัดการคิวและความล่าช้า แนวทางการพัฒนาจึงควรมุ่งเน้นการปรับปรุงกระบวนการให้บริการให้มีความกระชับและรวดเร็ว (Lean Process) โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ เช่น การสร้างระบบจองห้องศูนย์การเรียนรู้ออนไลน์ หรือระบบคิว-คั่นสื่อดิจิทัล เพื่ออำนวยความสะดวกและลดระยะเวลาการรอคอยของนักเรียนแนวทางนี้สอดคล้องกับ แนวคิดคุณภาพการบริการ (Service Quality) ของ Parasuraman, Zeithaml, & Berry (1988) ที่ให้ความสำคัญกับ การตอบสนองความต้องการ (Responsiveness) หรือความเต็มใจที่จะให้บริการที่รวดเร็วและทันทั่วถึง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างความประทับใจและความเชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการ 3) แนวทางการพัฒนาด้านทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อจากผลการวิจัยที่พบว่า ความเพียงพอของสื่อการเรียนรู้มีค่าน้อยที่สุดในด้านนี้ แนวทางการพัฒนา คือ การบริหารจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management)

โดยเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนร่วมกันสำรวจและคัดเลือกสื่อการเรียนรู้ที่ตรงกับความสนใจ และระดับทรัพยากรจากภาคีเครือข่ายภายนอกเพื่อจัดหาหนังสือและสื่อมัลติมีเดียให้มีความหลากหลายและเพียงพอแนวทางนี้สอดคล้องกับ แนวคิดของ Lunenburg & Ornstein (2012) ที่กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ต้องคำนึงถึงความเพียงพอและความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด และสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้าน ความพอประมาณ คือการจัดหาทรัพยากรให้พอดีกับความต้องการ ไม่ขาดแคลนและไม่ฟุ่มเฟือย 4) แนวทางการพัฒนาด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมแม่ผลการประเมินด้านความสะอาดจะดีมาก แต่ประเด็นความสะดวกในการเดินทาง แนวทางการพัฒนาจึงควรเน้นการปรับปรุงภูมิทัศน์และเส้นทางเข้าถึง (Accessibility) โดยการจัดทำป้ายบอกทางที่ชัดเจน ปรับปรุงทางเดินเท้าให้ปลอดภัย และจัดให้มีแสงสว่างเพียงพอ ควบคู่ไปกับการบำรุงรักษาบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้แนวทางนี้สอดคล้องกับ ทฤษฎีของ Herzberg (1959) เรื่องปัจจัยห้า (Hygiene Factors) ซึ่งอธิบายว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดีเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ช่วยป้องกันความไม่พึงพอใจ หากสถานศึกษาสามารถอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงและสร้างบรรยากาศที่ดี จะช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมและมีสมาธิในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น และ 5) แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนผลการวิจัยชี้ว่านักเรียนชื่นชอบ กิจกรรมเสริมหลักสูตรมากกว่าวิธีการสอนแบบปกติ ดังนั้นแนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือ การพลิกโฉมบทบาทครูและกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process Transformation) โดยส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) และการเรียนรู้ผ่านโครงงาน (Project-Based Learning) ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับการปฏิบัติจริง เพื่อให้นักเรียนรู้สึกท้าทายและสนุกกับการเรียนรู้แนวทางนี้สอดคล้องกับ แนวคิดของ Dewey (1938) เรื่อง Learning by Doing ที่ยืนยันว่า การเรียนรู้จากการลงมือทำจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่คงทน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล รอดคล้าย (2565) ที่เสนอแนะว่า การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ต้องมุ่งเน้นกระบวนการที่ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติเอง จึงจะนำไปสู่การสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงที่ยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญเร่งด่วนกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Wi-Fi) ให้มีความเสถียรและครอบคลุมทั่วถึงพื้นที่การเรียนรู้ รวมถึงควรจัดหาและซ่อมบำรุงอุปกรณ์คอมพิวเตอร์หรือแท็บเล็ตให้มีความทันสมัยและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน เพื่อลดอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลดิจิทัล

1.2 ด้านกระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนรู้จากการบรรยาย (Passive Learning) มาเป็นการเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) และใช้กระบวนการเรียนรู้ผ่านโครงงาน (Project-Based Learning) ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับเทคโนโลยี เพื่อสร้างความน่าสนใจและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

1.3 ด้านการบริการ ครูและนักเรียนแกนนำที่ดูแลศูนย์การเรียนรู้ฯ ควรนำระบบเทคโนโลยีมาช่วยในการบริหารจัดการเพื่อลดขั้นตอนความล่าช้า เช่น การจัดทำระบบจองคิวออนไลน์ หรือระบบสืบค้นและยืม-คืนสื่อผ่านแอปพลิเคชัน ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกและเพิ่มความรวดเร็วในการให้บริการ

1.4 ด้านทรัพยากรและสื่อ ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนและสถานักเรียนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือหรือสื่อการเรียนรู้ที่ตรงกับความสนใจในปัจจุบัน รวมถึงควรส่งเสริมการผลิตสื่อทำมือหรือนวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อแก้ปัญหาความขาดแคลนสื่อและสร้างความภาคภูมิใจในทรัพยากรที่มีอยู่

1.5 ด้านอาคารสถานที่ ควรมีการตรวจสอบและปรับปรุงป้ายบอกทางแสงสว่างและเส้นทางเดินเท้าเข้าสู่ศูนย์การเรียนรู้ ให้ความชัดเจนและปลอดภัย เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักเรียนทุกกลุ่ม ควบคู่ไปกับการรักษามาตรฐานความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยซึ่งเป็นจุดแข็งเดิมให้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) หรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับตัวแทนนักเรียน เพื่อเจาะลึกถึงสาเหตุที่แท้จริงว่าทำไมความพึงพอใจด้านเทคโนโลยีและวิธีการสอนจึงมีคะแนนต่ำกว่าด้านอื่น ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการแก้ปัญหาที่ตรงจุด

2.2 ควรทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการใช้ศูนย์การเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือศึกษาความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอยู่อย่างพอเพียงของนักเรียน เพื่อพิสูจน์ทราบว่าการใช้ศูนย์การเรียนรู้ ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในด้านใดบ้าง

2.3 ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบความพึงพอใจหรือผลการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระหว่างโรงเรียนในกลุ่มศึกษาสงเคราะห์/ราชประชานุเคราะห์ หรือเปรียบเทียบกับโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อนำข้อค้นพบมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานร่วมกัน

2.4 ควรทำการวิจัยและพัฒนา (R&D) การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบ (Model) หรือนวัตกรรมการบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในยุคดิจิทัล เพื่อให้ได้ต้นแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปขยายผลยังสถานศึกษาอื่นได้

เอกสารอ้างอิง

กมล รอดคล้าย. (2565), การขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้และการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ.

วารสารการศึกษาไทย, 14(177), 67-68.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). ยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2561-2580. กรุงเทพฯ :

กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). คู่มือการประเมินศูนย์เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2565). กรุงเทพฯ :

กระทรวงศึกษาธิการ.

กฤษณพงศ์ สุขสมบุรณ์ และเจนภพ ขาวนาวิก. (2559). ความพึงพอใจต่อการใช้บริการห้องสมุด

ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. รายงานวิจัยปริญญามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

จักรปรุห์ วิชาอัครวิทย์. (2565). การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จังหวัดเชียงใหม่.

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่, 23(1), 103.

- จักรภพ พงษ์สิทธิศักดิ์. (2565). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต**, 18(1), 58-79.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔ จังหวัดพะเยา. (2568). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา(Self-Assessment Report : SAR)**. พะเยา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา**. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). **รายงานการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย**. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- Dewey, J. (1938). **Experience and education**. New York: Macmillan.
- Heizer, J., & Render, B. (2004). **Principles of operations management (6th ed.)**. Pearson Education.
- Herzberg, F., Mausner, B., & Snyderman, B. B. (1959). **The motivation to work (2nd ed.)**. John Wiley & Sons.
- Kotler, P., & Fox, K. F. A. (1995). **Strategic marketing for educational institutions (2nd ed.)**. Prentice-Hall.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3), 607–610.
- Lunenburg, F. C., & Ornstein, A. C. (2012). **Educational administration: concepts and practices (6th ed.)**. Belmont, CA: Wadsworth Cengage Learning.
- Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. **Psychological Review**, 50(4), 370–396.
- Parasuraman, A., Zeithaml, V. A., & Berry, L. L. (1988). SERVQUAL: A multiple-item scale for measuring consumer perceptions of service quality. **Journal of Retailing**, 64(1), 12–40.